

Downtown Houston
Main Skyline.
Photo: Paul Hester

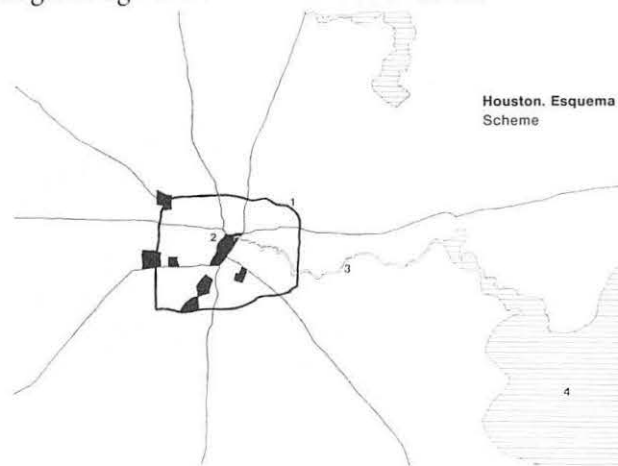
Houston

Els ecos de les
autopistes

Per definir o explicar Houston com a ciutat, s'ha de renunciar en primer lloc a qualsevol preconcepció de ciutat com un tot coherent o com a resultat d'una visió urbana aplicada amb cura. Ens enfrontem a l'evidència de les construccions d'un passat de fases especulatives i de transaccions mercantils que han donat com a resultat una estructura urbana fracturada. Houston es compon de múltiples centres que busquen un centre; l'automòbil i les autopistes que encerclen la ciutat són els denominadors comuns que els connecten. La producció i el consum d'energia han determinat la seva forma actual. Els seus inicis es remunten al 1836, quan dos germans, especuladors de terreny vinguts de Nova York, van fundar el poble fronterer de Houston com a lloc de parada accessible en la ruta de Buffalo Bayou, que era el punt de contacte amb el Golf de Mèxic. El patrimoni especulatiu dels germans que la van fundar encara pot ser vist a la Houston actual, no tan sols en el perfil imposant dels seus edificis, sinó també en els somnis econòmics dels seus habitants i en els daltabaixos cíclics que amenacen la seva prosperitat. L'historiador de l'arquitectura Stephen Fox ha anomenat Houston "la ciutat dels somnis", en la qual l'adquisició de riqueses ha esdevingut el "somni més important". Enmig del panorama d'autopistes que s'entrecreuen, hom pot detectar diversos centres de forma constructiva congregada. El *downtown* de Houston n'és el més prominent. És l'enclavament on es troben el govern municipal i els somnis empresarials recoberts de pedra i vidre. La potència del perfil dels edificis sembla que hagi de garantir una vida urbana activíssima i ininterrompuda, mentre que en realitat a mesura que ens apropem a aquest *downtown* en quedem decebuts, ja que el seu cicle vital té lloc només cinc dies a la setmana de les 9 del matí a les 5 de la tarda. Fora d'aquestes hores queda pràcticament abandonat, tret dels equips de neteja i dels noctàmbuls que hi passegen, i el silenci es veu ocasionalment interromput per descàrregues de vida cultural. Resulta irònic que aquests edificis, el propòsit dels quals és el de tornar a posar en dansa i donar continuïtat a la cultura, esdevinguin paradoxes dins el seu context com a objectes aïllats i

The echos of freeways. Houston

To define or explain Houston as a city, one must first renounce any preconception of a city as a coherent whole or as the result of a carefully layered urban vision. One is confronted with a built record of a series of speculative ventures and mercantile transactions which have resulted in a fractured urban structure. Houston is comprised of multiple centers seeking a center; the automobile and looping freeways are the common denominators between them. Energy –its production and consumption– have been paramount determinants of its present form. One could not imagine a Houston without oil and air conditioning, both having fueled the growth of this obstinate, free-form, modern city, referred to by many as the quintessential American city of the late twentieth century. Its beginnings date back to 1836 when

two brothers, land speculators from New York, established the frontier town of Houston as an accessible post along Buffalo Bayou, its link to the Gulf of Mexico beyond. The founding brothers' speculative patrimony can be seen in the Houston of today, not only in its commanding skylines, but in the economic dreams of its inhabitants and in its cyclical "boom town" ups and downs. Architectural historian Stephen Fox has called Houston "the city of dreams", where the acquisition of wealth has become "its master dream".

Amidst the panorama of congregated built form, Downtown Houston is the most prominent of these. It is the seat of municipal government and the repository of corporate dreams sheathed in stone and glass. The vibrancy of its skyline would

experiències fragmentades.

Houston, tal com queda explicitat al *downtown*, és una ciutat de contradiccions flagrants. Un centre que ha engendrat altres centres que a la vegada reivindiquen la seva pròpia autonomia, tot negant la possibilitat de formar una unitat cohesiva. Al mateix temps, els impulsos especulatius escampen els límits de la ciutat fins allà on arriba la visió dels promotors immobiliaris que van darrera el diner fàcil. Els pocs que en són l'excepció proporcionen un tipus d'arquitectura que té molt en compte la imatge, adjectius sotmesos a la voluntat de la lliure empresa. Rarament en surten exemples contundents que podrien sostenir o introduir un nou ordre. En aquest paisatge obert a tothom, un desordre enorme dicta les seves pròpies normes i estableix precedents. Tot això encara es veu més agreujat per la inexistència de lleis que regulin la zonificació i l'ús de la terra, que permetrien controlar i condensar aquest espargiment continuat. En segon lloc, l'esperit d'absència de límits generat per la planura verdejant que envolta la ciutat queda amplificat per la manca de qualsevol tret geogràfic distintiu que permeti contenir aquest creixement o establir un punt de referència per al seu caràcter planificador.

Com si s'hagués quedat bocabadada per la vastitud del seu territori, Houston encara no ha sabut idear un sistema de transport públic adient. Hi ha hagut intents esforçats —alguns dels quals encara estan en procés—, però per algun motiu o altre mai no acaben de desenvolupar-se completament ni d'implementar-se. La mobilitat sense traves que ofereix el cotxe particular dóna peu encara a un altre tipus de llibertat d'expansió, i crea una abstracció de la distància i una densitat desigual entre els diferents barris. És per això que un sistema d'autopistes on la circulació no s'atura mai ha esdevingut el lligam cultural primordial i una expressió d'identitat dins la ciutat. L'autopista principal consisteix en una xarxa en forma de rull que delinea una àrea on es concentren els centres més importants de la ciutat. El *loop*, com se l'anomena, conceptualitza i defineix una línia de demarcació possible, un punt de referència cultural i econòmic. Hom distingeix

entre la gent que viu “dins el *loop*” i la que viu “fora del *loop*”, i entre els avantatges i confortos respectius.

La Houston aglomerada d'avui és la quarta ciutat més gran dels Estats Units, un títol que varia segons el pèndol econòmic. La naturalesa dels negocis especulatius ha transformat el que en el passat era anomenat un poble de ramaders en una ciutat cosmopolita que de vegades rep el nom de “la tercera costa” (en relació amb Nova York i Los Angeles). Al mateix temps, aquesta activitat especulativa també ha estat la causa de retrocessos econòmics. Durant els primers anys de la dècada dels vuitanta, la ciutat i l'estat de Texas van patir una dura recessió arran del col·lapse dels preus del petroli arreu del món. Les fallides van abundar i la població de la ciutat va anar disminuint, alhora que es produïa un fenomen de migració inversa. El perfil dels edificis de Houston, símbol de la seva prosperitat econòmica, es va transformar en una fantasmagoria de plantes buides d'espai per a oficines. Aquesta crisi en concret ha aportat una consciència de vulnerabilitat a la ciutat, i un desig subsegüent per diversificar la seva base econòmica més enllà del petroli i els seus derivats. Les alternatives que s'han trobat van des de la indústria mèdica a la indústria aeroespacial, les quals ja són institucions ben establertes de Houston. A l'hora de definir el seu futur, la ciutat es troba en un encreuament. L'arrasament produït pel desenvolupament desenfrenat ha deixat el seu rastre en una situació urbanística ja prou evasiva, i almenys les seves possibilitats han de ser planejades.

Cada dia en sortir el sol, quan les torres iridescents de Houston sorgeixen d'entre la profusió d'arbres silenciosos, tenim la sensació d'estar al davant d'una presència que arriba a ser gairebé metafísica. La seva novetat dislocadora i la seva estranyesa evasiva incomoden aquells que les viuen per primera vegada. Un nou tipus d'establiment humà ha estat entreteixit per sota i per sobre del paisatge arbori dominant. Per tota la perifèria, noves històries esperen ser narrades mentre les altes torres projecten les seves ombres, com monòlits d'un antic ritual. ■■■

seem to guarantee an intense and continued urban life, yet as one approaches and enters this downtown, one encounters a deception, for its lifespan revolves around a 9 to 5 weekday schedule. At other times it is practically abandoned to cleaning crews and nocturnal wanderers, its silences occasionally disrupted by charges of cultural life emanating from a magisterial opera house and its neighboring music and theater halls. It is ironic that these buildings, whose aim is the re-enactment and continuity of culture, become paradoxes within their context of isolated objects and fragmented experiences.

Houston, as epitomized by its downtown, is a city of salient contradictions. A center that has engendered other centers which in turn claim their own autonomy, negating the possibility of a cohesive unit. At the same time speculative urges spread the city limits as measured by the visions of "fast-bucky" developers. Those few who become the exception provide an architecture that relies on image, adjectives to the will of free enterprise. Seldom do they provide strong examples that could either sustain or introduce a new order. In the free-for-all landscape, a rampant disorder dictates its own rules and precedents. This is further facilitated by the non-existence of laws that would regulate land-use zoning, making it possible to control or condense such continual sprawl. Second, the spirit of limitlessness generated by the verdant, flat plain surrounding the city is amplified by the absence of any distinct geographical feature that could contain its growth or establish a referenced point for its planning character.

As if mesmerized by its own vastness of territory, Houston has not yet devised a proficient means of public transportation. Efforts have been made and are still in the process - schemes that somehow never get fully developed or implemented. The unrestrained mobility offered by the private automobile promotes yet another freedom of expansion, creating an abstraction of distances and a disparate density between neighborhoods. As a result, an endlessly circulating freeway system has become a primordial cultural link and a means of

identity within the city. The major freeway consists of a loop-shaped network delineating an area where the city's main centers are located. The "loop", as it is called, conceptualizes and defines a possible borderline, a cultural and economic reference point. Distinctions are made between those living "inside the loop" and those living "outside the loop", and their respective amenities or advantages.

The agglomerated Houston of today is the fourth largest city in the United States, a position that sways depending on its economic pendulum. The nature of speculative ventures has transformed what was once called a "cowtown" into an international city sometimes referred to as "the third coast" (related to New York and Los Angeles). At the same time, these ventures have also caused economic backlashes. In the early eighties, the city and the state of Texas suffered a severe recession due to the collapse of world oil prices. Bankruptcies proliferated, and the city's population decreased as counter-migrations occurred. The Houston skyline - symbol of a prosperous economy - became an eerie profile of floor after floor of vacant office space. This particular "bust" has brought an awareness of vulnerability to the city, and a subsequent desire to diversify its economic base beyond oil and its by-products. Alternatives range from the medical industries to the aerospace industry, both already established institutions in Houston. In defining its future, the city finds itself at a crossroads. The stampede of reckless development has left its imprint on an already elusive urban condition, and at least its possibilities must be planned.

At each daybreak, and as Houston's iridescent towers emerge from a density of silent trees, one experiences a presence that borders on the metaphysical. Its dislocating newness and its evading strangeness unsettles those who first encounter it. A new type of human settlement has been interwoven beneath and above the dominant treescape. Across its periphery, new tales await their narration while the tall towers cast their shadows like monoliths from an ancient probing. ■

